
LITERATUUR

In deze rubriek wordt u geïnformeerd over nieuwe literatuur op het gebied van terrariumverzorging en de systematiek van slangen. Ook kan, op speciaal verzoek, af en toe een literatuurppgave geplaatst worden over de determinatie van de slangen van een bepaald land of van een systematische groep. Tips voor nieuwe literatuur en boekbesprekingen ingezonden door lezers zijn van harte welkom.

Redacteur: Jan Cor Jacobs, Tesselschadestraat 6, 3521 XV Utrecht, tel. 030-935432.

Population ecology of the lake Erie Water Snake, *Nerodia sipedon insularum*; Richard B. King. *Copeia*, 1986 (3): 757- 772.

De populatie van *Nerodia sipedon insularum* wordt beschreven op basis van een veldonderzoek dat gedurende vijf jaar werd gehouden. Voor dit onderzoek werden 1449 slangen gevangen, waarbij het om 1247 verschillende exemplaren ging. De dieren werden gemerkt en weer uitgezet. *Nerodia sipedon insularum* komt in het Eriemeer veelvuldig voor, maar de soort neemt de laatste jaren in aantal af en in de afgelopen vijftig jaar op een eiland zelfs geheel verdwenen (West Sister Island). De schattingen over het aantal volwassen slangen op zeven eilanden variëren van 25 tot 500 exemplaren. De slangen zijn van eind april tot begin oktober actief. De mannetjes werden meestal tijdens het paarseizoen in mei en juni gevangen, terwijl de vrouwtjes meestal later in de zomer werden gevangen. De vrouwtjes blijven gedurende een langere periode voedsel te vergaren dan de mannetjes (respectievelijk van 8 mei tot 28 september en van 3 juni tot 9 juli), groeien sneller en bereiken een grotere lengte (gemiddeld

82,1 cm versus 62,5 cm kop tot staart). Gewichtstoenname vond bij volwassen vrouwtjes gedurende het hele seizoen plaats, maar is bij volwassen mannetjes beperkt tot het midden van de zomer. Sommige vrouwtjes krijgen jaarlijks nakomelingen, maar de kleinere vrouwtjes slaan af en toe een jaartje over. Het aantal nakomelingen en hun grootte is afhankelijk van de grootte van het moederdier. In vergelijking tot populaties van deze soort op het vasteland zijn volwassen slangen die op de eilanden in het Erie-meer leven groter (gemiddeld zijn de mannetjes 13-14 cm en de vrouwtjes 10-16 cm langer). Daarentegen hebben zij een lagere groeisnelheid en kortere staarten. Verder is het aantal jongen per worp bij de slangen op de eilanden minder sterk gerelateerd aan de grootte van het wijfje. Waarschijnlijk zijn er ook verschillen tussen de grootten van de jongen (gemiddeld zijn de jongen van populaties op het vasteland kleiner), voedsel (slangen op het vasteland eten meer amfibieën en minder vis) en het aantal keren dat zij belaagd worden door roofdieren (slangen op het vasteland hadden twee keer zo vaak een beschadigde staart).

Comparisons between the natural and captive environments of the Sinaloan Milk Snake (*Lampropeltis triangulum sinaloae*); S.G. Norrie. The Herptile, 1985, Vol. 10 (3): 90-92.

De auteur geeft nadere informatie over de klimatologische omstandigheden in het verspreidingsgebied van *Lampropeltis triangulum sinaloae*. Aan de orde komen de gemiddelde temperatuur, de maximale en minimale temperatuur, de luchtvochtigheid en de hoeveelheid neerslag.